

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล(KM)

๑. ชื่อองค์ความรู้ การสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาวประภาพร บ้านคลองสี่
๓. หมวดยุทธศาสตร์ที่บ่งชี้ เทคนิคการพัฒนาอาชีพครัวเรือนและยกระดับรายได้ของคนในชุมชนตามแนวทางสัมมาชีพ

๔. ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งตามนโยบายรัฐบาลเรื่อง การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยมอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหลัก ในการบูรณาการงานไปสู่การปฏิบัติ การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามโครงการสร้างอาชีพ เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มรายได้ โดยการส่งเสริมอาชีพ จึงเป็นที่มาของงาน “สัมมาชีพชุมชน ”

โดยดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท โดยใช้กระบวนการส่งเสริมการสร้างวิทยากร “ปราชญ์ชาวบ้าน” โดยให้ประชาชนในหมู่บ้านที่มีความรู้เชี่ยวชาญ นำมาสอนประชาชนครัวเรือนอื่นในสิ่งที่ต้องการทำ และต้องการฝึกปฏิบัติจริง ให้สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปสร้างรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว และสามารถรวมเป็นกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความเข้มแข็ง มีผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้านเพิ่มขึ้น สามารถนำไปลงทะเบียนเป็นสินค้า OTOP สร้างรายได้แก่ครัวเรือนได้เพิ่มขึ้นอีกช่องทาง ตามแนวทางการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๕. วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

๑) คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านที่มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ที่พร้อมเป็นวิทยากร สามารถเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ในการสร้างสัมมาชีพ จำนวน ๑ คน จากเวทีประชาคม เข้าอบรมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน ณ ศูนย์ศึกษาพัฒนาชุมชนจังหวัดนครนายก

๒) วิทยากรสัมมาชีพชุมชนกลับมาสร้างทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนในหมู่บ้าน โดยการคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน หมู่บ้านละ ๔ คน รวมเป็น ๕ คน เพื่อสร้างทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนของหมู่บ้าน

๓) จัดประชุมเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนของหมู่บ้าน โดยปราชญ์ชาวบ้านที่ผ่านการฝึกอบรมการเป็นวิทยากรสัมมาชีพชุมชน

๔) ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนของหมู่บ้านร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล ความต้องการอาชีพ โดยจัดกลุ่มความต้องการอาชีพ พิจารณาศักยภาพของชุมชน ว่าอาชีพที่จะสำเร็จได้ สามารถสร้างรายได้จริง ซึ่งต้องเชื่อมโยงกับการตลาด สอดคล้องกับความรู้ที่ปราชญ์ชาวบ้านในหมู่บ้านจะถ่ายทอดความรู้ให้ จัดเตรียมพื้นที่ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการฝึกอาชีพของครัวเรือน

๕) ดำเนินโครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในหมู่บ้าน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนสัมมาชีพ ที่ผ่านการพัฒนาสามารถรวมกลุ่มจัดตั้งและพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้แก่ตนเอง

๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นลงทะเบียนเป็นสินค้า OTOP ของอำเภอเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือนต่อไป

๖. ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

๖.๑ เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

๑) ศึกษาข้อมูลการดำเนินงานแนวทางสัมมาชีพชุมชนให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน เพื่อจะได้นำไปดำเนินการในระดับพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล รวมทั้งกำหนดแผนการดำเนินโครงการให้ชัดเจน

๒) การคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน จะต้องเป็นปราชญ์ชาวบ้านที่มีองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบริบททางสังคมของชุมชน และประชาชนในชุมชนนั้นมีความสนใจ สามารถพัฒนาเป็นอาชีพได้

๓) ครัวเรือนเป้าหมาย ต้องสมัครใจฝึกอาชีพ เพื่อให้เกิดกลุ่มอาชีพที่สามารถสร้างรายได้อย่างแท้จริง

๔) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการสนับสนุน ส่งเสริมและเอื้อให้เกิดกระบวนการการขับเคลื่อนกิจกรรมตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน

๕) นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสัมมาชีพชุมชน

๖) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การบริหารจัดการในรูปแบบกลุ่ม

๖.๒ ข้อพึงระวัง

การพัฒนาสัมมาชีพเพื่อสร้างอาชีพแก่ครัวเรือน ควรเลือกอาชีพที่เป็นความต้องการของชาวบ้านจริงๆ มีความถนัด มีความรู้ ประสบการณ์ มีวัตถุดิบในพื้นที่ สินค้าตรงตามความต้องการของตลาดในพื้นที่นั้นๆ

๖.๓ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ครัวเรือนเป้าหมาย ต้องสมัครใจและตั้งใจฝึกอาชีพ เพื่อก่อให้เกิดความต่อเนื่องและความยั่งยืน

๖.๔ ปัญหาและวิธีการแก้ไข

ปัญหาการมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มอาชีพ ต้องไม่กำหนดจำนวนครัวเรือนเป้าหมายเกิน ๒๐ ครัวเรือน เพราะกลุ่มที่มีขนาดใหญ่เกินไปจะทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ

๖.๕ ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนาเรื่องนี้

การสร้างสัมมาชีพชุมชนบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีเป้าหมาย คือ ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพ และมีรายได้เพิ่ม